84ste Jaargang.— Nr 45. Abonnementsprijs: fr. 15,00 per jaar — 30 centiemen het nummer Zaterdag 9 November 1935.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . . . fr. 1,00
Tusschen Allerlei en Provincienieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels . . . . fr. 3,40
Elke regel meer . . . . . fr. 0,75

BUREEL & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLÉE
REGULIERENWAL (Steenderpoort)
— TONGEREN —
Postchek N° 84855. — Telefoon 12.

S. Hubertus

3 NOVEMBER.

Het begin van de maand November brengt ons het feest van een der grootste heiligen van ons land, dat van S. Hubertus, le ware stichter van de stad Luik, omdat hij daar het lichaam van zijn voorganger S. Lambertus liet overvoeren en zooals gebruikelijk was naast het verheerlijkte graf van dien heilige verblijf nam, zonder aan zijn titel van bisschop van Tongeren te verzaken.

Groot getal heiligen van dien tijd.

De eeuw waarin de H. Hubertus verschijnt, namelijk de overgang der 7e en 8e eeuw is in de geschiedenis van ons land en van Frankrijk betiteld geworden als de eeuw der heiligen. Prof. Vander Essen (1) heeft in een beroemd werk de levens der heiligen van het oude België bestudeerd en komt tot het getal van tachtig, en in zijn kritiek boek over de bronnen der geschiedenis van Frankrijk geeft Molinier (2) nog drie honderd heiligen aan, voor het overige deel van Frankrijk.

Waar er zooveel zijn, valt het moeilijk zich te onderscheiden. En toch schijnt de H. Hubertus boven zijn tijdgenooten uit. In een opsomming van de studiën die over St Hubertus handelen en die door den geschiedkundige dienen geraadpleegd somt Ulysse Chevalier (3) een totaal op van 82, zonder met de verwaarloosbare schriften rekening te houden. De eeredienst van St. Hubertus verbreidde zich ver over de grenzen van ons land. Het getal der parochiekerken die S. Hubertus als patroon hebben bereikt bijna honderd in het oude bisdom Tongeren alleen, namelijk 84. Daarvan zijn er 34 in het huidige bisdom Namen, 23 in het bisdom Luik, 15 in het bisdom 's Hertogenbosch, 10 in het bisdom Mechelen, enz. In Frankrijk is het getal buitengewoon groot, te oordeelen naar de lijst gegeven door Hubert Dumoustier voor Poitu alleen. In Duitschland zijn er 47 in de bisdommen van Keulen, Trier en Paderborn. We vermeldden er hooger reeds 15 voor Nederland (bisdom 's Hertogenbosch) en er zijn er ook nog in het bisdom Roermond dat evenals dat van 's Hertogenbosch vroeger tot het oude bisdom Tongeren behoorde. In het bisdom Luxemburg (Groot hertogdom van dien naam) zijn er 10 en zelfs in Engeland telt men minstens vier oude kerken die St. Hubertus als patroon hebben.

Merkwaardig is het, dat in Oost- en West-Vlaanderen geen kerken onder het patroonschap van St. Hubertus staan, maar deze twee provinciën behoorden grootendeels tot het oude bisdom Doornik, dat geen kerken aan S Hubertus toegewijd schijnt te tellen. (De kerk van Loverval in de streek van Charleroi lag vroeger in het oude bisdom Tongeren-Luik).

Welk een roemvol beeld geven deze onvolledige cijfers ! Waar vindt ge een wereldsche groote, die eeuwen nadat hij heenging nog zooveel gekend is, en vereerd wordt ? Maar S. Hubertus bleef na zijn afsterven een groot patroon voor onze bevolking. Immers hij werd aanroepen als beschermheilige tegen de razernij, en eeuwenlang kende de bevolking onzer gewesten geen ander genesmiddel tegen die geduchte, schrikaanjagende ziekte, dan de toevlucht tot de heiligdommen van S. Hubertus.

Het leven van S. Hubertus.

De groote heilige, dien de H. Kerk op 3 November viert, heeft geen andere lauwerkronen noodig dan die welke de Kerk en de geschiedenis hem toekennen. Die der legende mogen verdwijnen, en indien zijn beeld dan min fantastisch voorkomt, zijn glorie zal er niet door verminderen. Want de legende heeft haar rol gespeeld !

« De geschiedenis van S. Hubertus, schrijft G. Kurth is geheel verminkt geworden : men heeft van hem een Merovingische prins gemaakt, die zich op de jacht zou bekeerd hebben ten gevolge van de verschijning van een hert, dat het Kruisbeeld tusschen de horens droeg (4) ». Pater De Smedt, (5) in zijn leven voorzitter van de geleerde societeit der Bollandisten, bewijst dat dit alles legenden zijn. Wat de zoogezegde bekeering van S. Hubertus aangaat zegt hij dat het gebruik van het woord « bekeering » destijds meest voorkomt in den zin van een heiliger, meer afgezonderden levensstaat aannemen. Twee schrijvers van de 11e en 12e eeuw laten verstaan dat de betrekkingen van den H. Hubertus met S. Lambertus de wijziging van gedrag teweeg brachten. Maar later zal de inbeelding zich vrij spel geven. De schrijver van de Vita IV in de 13e eeuw stelt ons Hubertus voor als zijnde overgegeven aan wereldsche vermaken ; de schrijver van Vita V (na het jaar 1250) gaat nog veel verder : « Hij was reeds in betrekking met Pepijn, en totdan geloofde hij niet in Christus, maar hij was heiden en aanbad de afgoden ». En met verbazing stelt men vast, dat de schrijver onmiddellijk hieraan toevoegt : « Daar S. Hubertus van edelen stam was, zoo was hij ook edel van zeden en deugden, want hij was godvruchtag en barmhartig ». (6)

Men ziet het ; 't Is niet noodig de legendeschrijvers te volgen, want de laatst geciteerde, ten minste, schijnt niet begrepen te hebben, dat hij om zijn heilige te verheerlijken, in zijn fantazij, een verhaal verzint dat de verdiensten van dien heilige vermindert. Het is overigens niet noodig heel het leven van een heilige te kennen om den kostbaren raad van den Catechismus te volgen. Onder de heiligen die wij bijzonder moeten eeren behooren « de heiligen die in ons land het Evangelie hebben verkondigd of daar geleefd hebben ». S. Hubertus was een dier heiligen. « Hij was een der evangeliepredigers die meest bijdroegen tot den triomf van het geloof in onze streken ». (7) Wij leeren uit het oudste leven van S. Hubertus, dat door zijn tijdgenoot en leerling opgesteld werd, dat hij « in verschillende plaats ter eere van de martelaren door eigen zweet en moeite (proprio sudore) heiligdommen oprichtte ». Men weet het bepaald zeker voor twee kerken van Luik : die van S. Lambert waar hij het lichaam van zijn heiligen voorganger overbracht en die van S. Pieter, waar hij zelf begraven werd. Hij wijdde ook een kerk in Brabant (waarschijnlijk te Heverlee), waarna hij te Fura (Tervuren) stierf. Een thans verdwenen gedenksteen uit de 11e eeuw schreef hem met veel waarschijnlijkheid de wijding der kerk van Emaël, in onze provincie toe, want in dit dorp bezat de heilige een huis. (8)

Tweemaal werd S. Hubertus de stichter van een stad : Eerst van Luik toen hij daar het lichaam van S. Lambertus overbracht, en dientengevolge daar een bedevaartplaats deed ontstaan ; andermaal toen men zijn eigen stoffelijke overblijfselen naar Andaginum in de Ardennen overbracht, hetgeen aldaar de stad St. Hubert deed oprijzen.

G.S.

(1) L. Van den Essen, **Etude sur les Vitae des Saints merovingiens**, Louvain, 1907.
(2) Aug. Molinier, **Les Sources de l'Histoire de France**, t. I., pp. 107-165.
(3) Ulysse Chevalier, **Les Sources historiques du Moyen Age** : Bio-Bibliographie, t. I, pp. 2185-2188.
(4) G. Kurth, **Manuel d'histoire de Belgique**, p. 27.
(5) C. De Smedt, S. J., **Acta Sanctorum**, t. I, Novembris, Brux., 1877, p. 779.
(6) C. De Smedt, S. J., **Vita Sancti Huberti (ibid)** : Commentarius praevius, p. 23.
(7) **Biographie Nationale**, t. IX, p. 600.
(8) C. De Smedt, **ibid**, p. 5.

Opvoeding

EEN PAAR MOEILIJKHEDEN.

Een moeder vertelt dat haar zoontje van twee jaar, lastig is thuis. Hij sleept alles van de tafel en uit de kast, hij trekt buiten zijn schoenen uit, wil andere dingen dan zijn eigen speelgoed, en luistert niet als hem iets verboden wordt.

Wat moet ik daartegen doen ? Straffen helpt niet.

Is dat nu een kwestie van gehoorzaamheid of nog iets meer ?

Waarom haalt hij alles uit de kast ? Wil hij misschien zijn moeder en de andere volwassenen nadoen, ook al « groot zijn » ? In dit geval is verbod of straf zeker niet op zijn plaats. Wil hij de verschillende voorwerpen leeren kennen, ze betasten en onderzoeken ? Dan moet hij daarin geholpen worden, zoodat hij bevredigd wordt en zijn moeder er geen last mee heeft. Best is hem te laten helpen, b.v. de kast voor haar open en dicht doen, er iets uithalen wat ze noodig heeft, opruimen, enz...Hem verder speelgoed geven, waar hij zelf iets kan mee ineen steken, b.v. bouwdoozen, blokken, mecano's, enz.

* * *

Een andere moeder vertelt dat haar driejarig dochtertje niet eten wil. Als zij gevoed wordt, houdt zij het eten in haar mond, kauwt en slikt niet. Als zij zelf mag eten, morst zij de heele tafel vol, speelt met het voedsel, doch eet niet.

Hier komt op de eerste plaats de lichamelijke kant ter sprake.

Is het kind wel gezond ? Heeft het genoeg beweging in de buitenlucht ? Krijgt het gepast voedsel op geregelde tijden ? Is het niet te moe als het aan tafel komt ? Wordt het eten op een smakelijke manier opgediend ?

Dan de zedelijke kant.

Wat beteekent de maaltijd voor haar ? Ziet zij er misschien een middel in om alles zoo lang mogelijk te rekken, of om iets uit te stellen, b.v. naar bed gaan. Hoe is de houding van moeder zelf, prikkelbaar, opgewonden of kalm ?....

Onderzoek eens grondig al de omstandigheden en dan vindt u wellicht de oorzaak.

Leest en verspreidt
« DE POSTRIJDER »
— Het oudste blad van Limburg. —

Onderwijs

BESCHAAFDE UITSPRAAK IN ONZE SCHOLEN.

De Vereeniging voor Beschaafde Omgangstaal doet stappen opdat in de scholen aan de gesproken landstaal bijzondere zorg zou worden besteed. Hier volgt de inhoud van een eersten brief van deze vereeniging aan de heeren schoolbestuurders :

Zeer geachte heer Bestuurder,

Het zal U bekend zijn, dat zooveel van ministeriëele zijde als door de geestelijke overheden, herhaaldelijk werd aangedrongen opdat aan de gesproken landstaal bijzondere zorg zou besteed worden.

Wij begrijpen dat dit een eervolle maar geen gemakkelijke taak is voor het onderwijs, want bij vele pogingen die werden aangewend, ondervonden wij hoe moeilijk het is de dialectische verkeerdheden te bestrijden bij leerlingen die von huis uit niet de minste hulp of tegemoetkoming mogen verwachten.

De algemeene materiëele en moreele inzinking is niet bevorderlijk voor het naleven van de regels van wellevendheid, voornaamheid en van klaar en kuurig spreken. Slechts de school is bij velen de eenige omgeving waar deze vormen van beschaving worden beschermd en bevorderd.

In verband hiermede vermelden wij het voorbeeld dat van hoogerhand wordt gegeven. U zal zich nog herinneren dat de koningskinderen hun vacantie in Noordwijk hebben doorgebracht juist om beschaafd Nederlandsch te leeren spreken. U zal wellicht ook vastgesteld hebben dat er den laatsten tijd in handel, nijverheid en vrije beroepen, zelfs te Brussel, steeds meer belang wordt gehecht aan een grondige kennis en aan het beschaafd spreken van de Nederlandsche taal. Het hooft geen betoog, het een onderricht, hetwelk hiermede rekening houdt, aan de leerlingen later een voorsprong zal geven bij het begeven van betrekkingen en het verwerven van cliëntel.

Wij willen U dan ook beleefd verzoeken, na te gaan, voor zoover het niet reeds het geval is, of er geen mogelijkheid bestaat :

a) Een degelijken leergang voor beschaafde uitspraak in te richten ,

b) Te waken op de taal der leerlingen ook op de speelplaats ;

c) De leerkrachten aan te sporen zooveel mogelijk de dialectische vormen te vermijden.

Gaarne brengen wij hulde aan de onderwijsinrichtingen die dit reeds beoefenen. En als practisch besluit zouden wij uwe welwillende aandacht willen vestigen op hetgeen de gemeente Daurne met succes sedert twee jaar in het lager onderwijs toepast : Jaarlijks wordt in elke klas een prijs of belooning beschikbaar gesteld, voor de(n) leerling(e) die zich gedurende het schooljaar heeft onderscheiden in het beschaafd spreken.

Wij twijfelen er niet aan, zeer geachte heer bestuurder, dat wij op uw gevaardeerde medewerking mogen rekenen. Om nu de onderwijsinstellingen die ons in ons streven behulpzaam zijn, meer bekend te maken, verzoeken wij U beleefd, ons te willen mededeelen op welke wijze U het beschaafd spreken wil trachten te bevorderen bij uw leerlingen.

U bij voorbaat ten zeerste dankend voor de te nemen moeite, blijven wij

Met de meeste achting
voor de « Vereeniging voor Beschaafde Omgangstaal ».

De Oorlog in Ethiopië

Hoe is de toestand.

In ons vorig weekoverzicht deden we uitschijnen dat de Italianen in hun krijgsoperaties eerst en vooral moesten trachten Makallé te veroveren. Deze stad blijkt wel het doel hunner operaties in het Noorden. Algemeen begint men er ook op te wijzen hoe traag hun vooruitgang is.

De trage Italiaansche opmarsch.

Zoo schrijft « The Times » het groote Londensch dagblad van 2 Nov. dat de traagheid van den Italiaanschen opmarsch bevreemdend is. De vooruitgang is klein in verhouding met de ontplooide macht.

Deze voorzichtigheid vermoeit misschien de Abyssiniërs, die verplicht zijn te wachten, maar door de Italiaansche openbare meening, die van dramatische gebeurtenissen en bedrijvigheid houdt moet zij maar zwakjes opgenomen worden.

De « Times » wijst verder op de tegenstelling met de vorige veldtochten. In 1886 bereikte Sir Robert Napier met 16.000 man Britsche troepen in twee maanden tijds Magdala na een vooruitgang van 700 km. en in 1895 werd de Italiaansche veldtocht met een groote snelheid uitgevoerd, totdat een onvoorzichtigheid de ramp van Adoua voor gevolg had.

De « Times » schrijft dit aan de zwaardere bewapening van het moderne leger toe. Voor de Abyssiniërs schuilen de grootste moeilijkheden in het bevoorraden van hun troepen, die, volgens hun oversten, ni schien best tot een guerilla-oorlog zouden overgaan.

* * *

Men verwarre Magdala niet met Makallé. De eerstgenoemde plaats destijds hoofdstad van keizer Theodoor, ligt 250 kilom. ten Z van Makallé. De vergelijking moet de Italianen, die voor het oogenblik niet goed te spreken zijn over Engeland zeer hard vallen. Zij zullen antwoorden dat de Ethiopiërs in 1886, zoo goed niet bewapend waren, en dat de Engelschen voordeel wisten te trekken uit de verdeeldheid der Ethiopiërs.

Doch zijzelf beschikken thans over gemoderniseerde bewapening en zij beweren ook geduldig aan dat de Ethiopiërs tot hen overloopen. Maar het is toch een feit dat zij met 20 man optraden tegen een Engelschman in 1886.

De Duitsche opmarsch in 1914.

De Duitsche opmarsch in 1914 was ook veel sneller. Inderdaad de oorlog begon op 4 Augustus en een maand later, van 5 tot 10 September, werd de groote Marnes'ag geleverd die over het verder verloop van den oorlog zou beslissen.

Indien men kan zeggen dat de terreinmoeilijkheden in Ethiopië veel grooter zijn, van een anderen kant stonden de Duitschers tegenover heel anderen tegenstand aan bewapening, aan forten, aan krijgskunst, aan troepen.

Kortom de trage opmarsch der Italianen, waar we reeds over lang de aandacht op vestigden, schijnt ons een strategische fout. De Ethiopiërs zullen niet nalaten den tijd te nutte te maken om hun bewapening te vollediggen, vooral nu verscheidene landen hun wapenen zullen leveren. Dit gezegd zichier een der laatste Italiaansche communiqués nopens hun offensief :

Rome, 3 Nov.

Heden 3 November ten 6 uur hebben onze troepen het offensief op alle fronten hernomen. Onze kolonnes rukken naar Dolo en Makallé op.

In den sector van Somaliland ontwikkelen onze troepen hun actie om de streek van Ogaden.

De verkenningen per vliegtuigen zijn alom zeer actief.

* * *

Dit communiqué zegt zeer weinig en men dient het verder verloop af te wachten. Het is alleen interessant in dit opzicht, dat als doel van den opmarsch in het Noorden — het voornaamste front — wel duidelijk Makallé is aangegeven.

Of de Ethiopiërs van plan zijn dit punt te verdedigen dan wel nog verder in hun bergen terug te trekken, weet men nog niet.

In alle geval, de Ethiopische gezant Tecle Hawariate die te Genève met glans de belangen van zijn land verdedigde en die thans in de hoofdstad van Ethiopie is teruggekeerd verklaarde op een banket bij den keizer :

« Ik bezweer mijn landgenooten hun tactiek van uitstel tegen de Italianen vol te houden. Deze biedt de beste kansen op succes, daar zij den oorlog verlengt en den vijand uitput. »

Dure en magere Italiaansche successen.

Naar een dubbel bericht uit Addis-Abeba van het Reuter-telegraafagentschap zouden 25 Italiaansche vliegtuigen deel genomen hebben aan de jongste beschieting uit de lucht. Zeshonderd een duizendtal bommen geworpen. Naar verluidt uit officieel Ethiopische bron, zouden bij het zwaar bombardement van de streek van Gorahai (op 250 kilom. Zuidwaarts van Harrar), dertig vrouwen en vijftien kinderen gedood zijn. Dat mag men een duur en mager succes heeten.

* * *

Kolonel Benary schrijft dan ook :

« De echo der fanfares ter gelegenheid van den 28 October, gedenkdag van den opmarsch der fascisten naar Rome is weergestorven. De groote Italiaansche aanval is begonnen. Men moet evenwel erkennen, dat noch zijn omvang, noch ook de behaalde resultaten in overeenstemming zijn met den omhaal waarmede deze aktie is aangekondigd....

Het zwaartepunt der actie liet bij de luchtmacht. Een aantal meer of minder dicht achter het front gelegen plaatsen zooals Harradigit, Sassabeneh, Daggaboer en Magalo werden bestookt met bommen en machiengeweervuur.

Het is echter aan twijfel onderhevig of zij, als gevolg van deze aanvallen uit de lucht, in vlammen zijn opgegaan of geheel met den bodem gelijk gemaakt zooals de Italiaansche berichten dit doen voorkomen. Als dit het geval was, zou het immers niet noodig zijn om telkens nieuwe aanvallen erop te herhalen....

De infanterie moet den doorslag geven.

Van Harrar zijn de Italianen, — indien men aanneemt dat hun berichten juist zijn — nog wel 250 tot 300 kilometer verwijderd. Deze afstand is wel is waar niet al te moeilijk af te leggen voor tanks, doch de ervaring van dezen veldtocht heeft reeds lang de oude, bekende wijsheid bevestigd dat men met gemotoriseerde afdeelingen wel terrein kan winnen, doch dat dit terrein niet anders kan worden behouden dan door de samenwerking met de niet-gemotoriseerde troepen.

Hieruit is te verklaren dat het tempo van den opmarsch zich niet kan richten naar de snelheid van den motor, doch naar de snelheid waarmede de infanterie vooruit komt ».

Wij schreven reeds hetzelfde in « Postrijder » van 12 October jl.

G. S.

LANDBOUW

TEELTPREMIEN VOOR TARWE EN ANDERE GRANEN.

Ministerraad van Dinsdag, 5 Nov. 1935.

De voornaamste bespreking van den Ministerraad was die over de valorisatie der granen.

« Daar de modaliteiten der regeering betreffende de valorisatie der granen op verschillende wijzen werden uitgelegd, wordt thans nader bepaald, dat in de tegenwoordige omstandigheden er geen aanleiding meer bestaat om premies te verleenen voor den oogst van 1935. Nochtans zoo de huidige toestand zich zou wijzigen, in a.w. zoo de prijs van het inlandsch graan gevoelig zou dalen in den loop der volgende maanden, dan zal de kwestie der premies opnieuw worden onderzocht, in overeenstemming met de principiën der landbouw politiek van de Regeering ».

* * *

Reeds op een bijeenkomst van de landbouwgroepen der Kamers had de Minister van Landbouw, M. De Schrijver verklaringen afgelegd die deze beslissing liet u voorzien. Sprekende over het beschikbaar krediet van 85 millioen frank, zegde hij, o.m. dat hij over dit krediet niet de beschikking had en dat alleen de beslissing van den ministerraad de betaling kon decideeren. De verwachte beslissing is dus gevallen en ze is negatief. We betreuren het, want er was aan de landbouwers beloofd dat bij het aanzaaien van tarwe of ander brooderaan een premie zou toegekend worden. Vertrouwende op deze belofte, hebben de boeren tijdens het jaar op hoop geleefd. Nu, omdat de tarwe een weinig duurder werd, wordt verklaard dat de premie niet zal uitgekeerd worden. De landbouwers zullen aan de Regeering het spreekwoord herinneren ;

Beloven en houden
Staat schoon bij jongen en ouden.

De economische wetten zouden daarenboven aan de Regeering kunnen bewijs leveren, dat de maatregel een verkeerd resultaat te weeg bracht. Indien immers de graantelt verminderde, zou verduring van leven het gevolg zijn en dit juist wil de Regeering vermijden met de premie voor dit jaar niet uit te betalen.

* * *

VOOR DE VEREDELING VAN 'T PAARDENRAS.

Te Crete, in den Staat Illinois, Vereenigde-Staten, in het Lincoln veld, werd de trekkingwedstrijd voor zware, volbloedige paarden gehouden. Joe De Luxe en Rock, twee Belgisch trekpaarden wonnen den eersten voor een lading van 3000 pond, op een afstand van 13 voet tien duim te trekken. Die paarden hooren toe aan de Statler farms van Covington, Staat Ohio.

De tweede prijs werd ook gewonnen door twee Belgische paarden, Moloste Perceur en Duke, toebehoorende aan Carl Rekeweg van Woodburn, Ohio. De derde prijs viel ten deel aan een gemengde groep, Hotschot, een Percheron en King, een Belgsch trekpaard. Vierde prijs werd gewonnen door Aders Prince en Bud, twee Belgische trekpaarden, eigendom van Glenn L. Thomas, uit Stanford, Staat Illinois.

Zooals men ziet zijn onze Belgische trekpaarden er in Amerika met luister door gekomen.

* * *

NATIONAAL VERBOND DER U. P. A.

Zitting van het Alg. Bestuur, 23 Oct. 1935.

BEKNOPT VERSLAG.

Suiker-vraagstuk. — Invoer van suiker uit Congo. — Het Ministerie van Geldwezen berichtt ons dat de vaststelling van het contingent suiker uit Congo voor 1935-36 aan verminderd invoertarief van 60 fr. per honderd kilog. ter studie ligt.

Contingenteering der granen. — De vergunningstaks van 10 fr. per 100 kilog voor ingevoerde graanprodukten is onderworpen aan een maandelijksche herziening.

De vergadering zegt dat het noodzakelijk is den kostprijs der granen voor 1935 vast te stellen, met het oog op de laatste devaluatie en de mindere opbrengst van deze produkten voor dezen oogst.

De vergadering beslist aan te dringen bij den Hoogeren Landbouwraad ten einde onverwijld te vergaderen, om hierover uitspraak te doen.

Zij is ook van meening dat de premiën voor graantelt in 1935, moeten gehandhaafd blijven. Helaas, sinds toen heeft de